



ЧЕДОМИР КРСТИЋ

Галерија РТС
Београд, Таковска 10

12. новембар
5. децембар 2009.



ЧЕДОМИР КРСТИЋ



Радио Телевизија Србије

Галерија РТС
Београд, Таковска 10

12. новембар
5. децембар 2009.

Издавач

Радио Телевизија Србије

За издавача

Александар Тијанић

Аутор изложбе и каталога

Наталија Церовић

Ликовно-графичко решење и припрема

Зоран Ђорђевић

Фотографије

Срђан Вељовић

Зоран Кршљанин (портрет Чедомира Крстића)

Штампа

Штампарија РТС

Тираж

500

Београд, 2009.

Председник Савета РТС за ликовно стваралаштво

Никола Мирков

Секретар Савета

Вида Јовановић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Крстић Ч.(083.824)
75(497.11)“1968/1988”(083.824)

КРСТИЋ, Чедомир, 1923-1988

Чедомир Крстић : Галерија РТС, Београд,
12. новембар - 5. децембар 2009. / [аутор
изложбе и каталога Наталија Церовић ;
фотографије Срђан Вељовић]. - Београд :
Радио телевизија Србије, 2009 (Београд :
Штампарија РТС). - 18 стр. : репродукције ;
30 см

Тираж 500. - Чедомир Крстић: стр. 18.

ISBN 978-86-81733-80-6

1. Церовић, Наталија, 1952- [аутор изложбе]
[аутор]

а) Крстић, Чедомир (1923-1988) - Слике -
Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 170849804



3
Девојчица и воће, 1969.

Скривена снага

У настојању да на нови начин сагледамо и схватимо сликарство Чедомира Крстића, одабрали смо слике из колекције која се чува у његовој породици, а које су настале између 1968. и 1988. године. Оне сасвим добро репрезентују целокупно стваралаштво овог аутора, будући да је оно конзистентно, а континуирано развијано са изнимним експерименталним искорацима. Крстић је упорно и стрпљиво градио сопствени сликарски израз тежећи да се што више приближи замишљеном идеалу. Слика га је пронашао у жанру поетског реализма, који се у сликарству именује и као интимизам. Најраније Крстићево сликарство, уосталом



20
Девојка и воће, 1980.

као и уметност већине представника генерација после Другог светског рата, одражава потребу за континуитетом са најбољим представницима оне међуратне уметности која се ослањала на искуства француске школе. Истовремено, сликар је био и осетљив и пријемчив за успостављање релација са српском културном традицијом. На многим његовим радовима лако се препознају делови амбијента грађанске куће из Пирота.



2

Мала Аниша, 1968.

За формирање сликарске физиономије Чедомира Крстића важан је био сусрет са професором Недељком Гвозденовићем на београдској Академији. Гвозденовић, кога је красила изузетна ликовна култура, умео је да упути студенте на искуство да се кроз такозвану скромну, малу тему могу постићи значајни уметнички резултати, а Чедомир Крстић умео је да следи професорова упутства, па његове радове красе изузетне вредности суптилног ткања сликарске



22
Жена са књијом, 1983.



4

Мали ентеријер, 1970.

материје. То се посебно види у пејзажима у којима Крстић остварује домете за узор. Међутим, ни радови са другим мотивима, од којих су најчешћи ентеријери, затим мртве природе, портрети, нису мање успели. Чедомир Крстић је сликар високог занатског умећа и професионалне одговорности, тако да у просуђивању успешности појединих експоната одлучују финесе.

Да би се одговорило на питање у чему је *арс магна* Крстићевих слика, неопходан је опис његовог стваралачког



28

Прерад, 1987.

поступка. У свом атељеу уметник је постављао мотив онако како се то ради у школи цртања и сликања. То подразумева композициону схему која је небројено пута проверена и са којом је полазиште за сликарску авантуру осигурано од већих ризика. Рационалне предрадње поступно је затим обогатио пажљивим избором предмета за опсервацију. Избор никако није случајан, бриколерски, већ одређен концептуалним ставом и инспиративним импулсом. То су предмети чија симболика сликара посебно интересује, који су му драги, за које га веже извесни сентимент. Једино на такав начин



30

Баршунасији стољњак, 1987.

бирани, могу да побуде и дуго одрже пажњу аутора, односно отворе простор слике за одговор његовог бића. У сусрет рацију покреће се емоција. Форма се постепено богата колорном структуром. Боје су условљене тренутним осећањима. Потез кистом је кратак, искидан, дрхтав. Сликари брижљиво одређује нијансу, тон, валер. Подсликава, затим звонким колором акцентује. Користи се познатим сударима црвене и зелене боје, али их истовремено ублажава сивом и окером. У ствари, Крстић сликарски чин доживљава као унутрашњу борбу после које долази опуштајуће смирење.



31
Еншеријер, 1987.

Досадашња тумачења овог сликарства истицала су мирну контемплацију, својствену доколици тихих недељних поподнева. Стеван Станић, познати новинар и уметников пријатељ, у предговору каталога за Крстићеву ретроспективну изложбу у Павиљону „Цвијета Зузорић“ у Београду, 1988. године, пише:

„Окружен драгим стварима и предметима у свом атељеу на београдском Старом сајмишту, фотељама у којима је још остао траг боравка пријатеља и рођака, петролејком која још гори у нашем сећању и баца топло светло на глобус преко



33
Светлости и сенке, 1988.

кога је путовао, на отворене књиге и часописе које је читао, на меке засторе и тканине са пругама и арабескама, Чеда Крстић нам годинама нуди то профињено уживање, ту пре би се рекло, мисао о срећи него саму срећу. Годинама, дакле, тај исти ентеријер, у коме се понекад нађе фигура његове ћерке или неког пријатеља, претапа се на његовим платнима, али увек и изнова сликан са свежом емоцијом и скривеном снагом (подвукла Н.Ц.). Ако има промена, оне су мале и незнатне.“



18

Варијација у сивозеленкастом, 1980.

Скривена снага је кључ који настојимо да истакнемо у нашем приступу, без обзира на то што је израз преузет од Станића. Он га узгредно користи, јер првенствено указује на Крстићеву ликовну формулацију „трагања за изгубљеним временом“. Међутим, сâм уметник у аутобиографском запису из тог времена као да има извесну резерву за таква и слична виђења. Саопштава: „А што се промене у уметности уопште, тиче, она се дешавала у области форме... Форма за мене није израз осећања већ свести и интелекта. Ја сам се препуштао осећању и интуицији и веро-



12
Фигура у хармонији ружичастих боја, 1977.

ватно због тога није дошло до неких изразитих промена.“

Суштински, Чедомир Крстић не држи до прогреса у уметности; он се рве са лично егзистенцијом и настоји да је уведе у мирне токове; он није сликар спокоја, већ тежње за смиреном мудрошћу. За речене ставове, осим потврде у избору коришћених боја, проналазимо оправданост и у третману људске фигуре на његовим сликама. Фигура није путена, живахна и животна, већ присутна само као део ентеријера. Она је на исти начин загонетна као и елементи тзв. мртве (мирне) природе. Оба мотива крију унутрашњи дија-



19
Ира Пејровић, 1980.

лог о коме сведочи и фактура слике. Површина платна за-
сићена је бројним наносима боје. Нема лазура и јасних, лако
сазнатљивих дефиниција. Нема лакоће стварања, премда
примењени поступак наликује постимпресионистичком.
На попршту слике одвија се грчевита борба за коначну
успоставу реда, мира, хармоније, за присан додир човека
са светом. У насликаном се слути уметникова вера у пре-

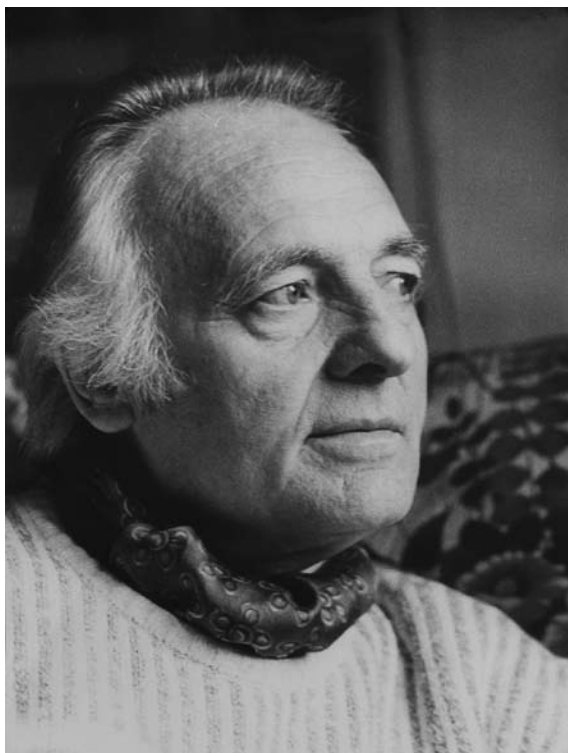


32
Портрет вајара Сџујовској, 1987.

власт снага разума над силама разарања и деконструкције.

Чедомиру Крстићу пошло је за руком оно што одражава истинску уметност. Сликарски поступак и визија отелотворена на платнима постали су стил, став, и одређена филозофија.

Наталија Церовић



Чедомир Крстић

Пирот, 1923 – Београд, 1988.

Академију ликовних уметности – сликарски одсек завршио 1952. године у класи професора Недељка Гвозденовића. Затим је годину дана провео у мајсторској радионици Ђорђа Андрејевића Куна. Од 1953. до 1962. године радио као професор Средње школе за примењену уметност у Нишу. Године 1961. изабран за асистента а 1983. за редовног професора на Факултету ликовних уметности у Београду.

Одржао велики број самосталних изложби: у Нишу излагао више пута а први пут 1953, затим у Пироту, Књажевцу, Лесковцу, Новом Саду, Тополи, Београду, Земуну.

Живописао цркву у Нишкој Бањи 1970.

Велику ретроспективну изложбу приредио у Уметничком павиљону "Цвијета Зузорић" у јануару 1988. године.

Учествовао на многобројним групним изложбама у земљи и југословенским изложбама у иностранству.

Осим на годишњим изложбама УЛУС-а излагао на Октобарском салону и тријеналима, са уметницима Ниша, на Меморијалу "Надежда Петровић", изложбама ликовних уметника Београда у Љубљани, Марибору и Копру, изложбама СУЛУЈ-а у Сарајеву и Дубровнику, изложбама професора ФЛУ, изложбама "Београд инспирација уметника", у Софији, Западном Берлину.

Учествовао у раду колонија Ечка, Сићево, Зрењанин, Почитељ, Топола и Сопоћани.

Добитник је више значајних награда, међу којима су: Октобарска награда града Ниша за сликарство 1961, Златна палета УЛУС-а 1970, Прва награда на изложби "Београд инспирација уметника" 1972, Специјална награда на Међународном тријеналу реалистичне уметности у Софији 1982.

Дела му се чувају у Народном музеју и Музеју савремене уметности у Београду, Галерији савремене уметности у Нишу, Музеју града Београда, Музеју у Пироту и у многим јавним и приватним збиркама у земљи и иностранству.

Галерија савремене уметности у Пироту носи име Чедомира Крстића.

Списак изложених дела

- 1**
Моштив са Саве, 1968.
уље на платну,
36 цм x 36 цм
- 2**
Мала Аниша, 1968.
уље на платну,
70 цм x 70 цм
- 3**
Девојчица и воће, 1969.
уље на платну,
65 цм x 84 цм
- 4**
Мали енџеријер, 1970.
уље на платну,
46 цм x 60 цм
- 5**
Девојчица са шеширићем, 1970.
уље на платну,
50 цм x 65 цм
- 6**
Жене у енџеријеру, 1971.
уље на платну,
80 цм x 100 цм
- 7**
Шах, 1971.
уље на платну,
110 цм x 90 цм
- 8**
Ивана, 1974.
уље на платну,
54 цм x 42 цм
- 9**
Девојчица и мачка, 1976.
уље на платну,
70 цм x 93 цм
- 10**
Јесењи моштив, 1976.
уље на платну,
55 цм x 60 цм
- 11**
Пејзаж у зеленом, 1976.
уље на платну,
55 цм x 60 цм
- 12**
*Фиџура у хармонији
ружичастих њонова*, 1977.
уље на платну,
90 цм x 100 цм
- 13**
Аниша у белој хаљини, 1978.
уље на платну,
100 цм x 120 цм
- 14**
Аниша, 1978.
уље на платну,
38 цм x 48 цм
- 15**
Аниша, 1978.
уље на платну,
70 цм x 58 цм
- 16**
Порџреј, 1979.
уље на платну,
167 цм x 100 цм
- 17**
Мој колеџа Мишковић, 1979.
уље на платну,
90 цм x 100 цм
- 18**
Варијација у сивозеленкасиом, 1980.
уље на платну,
90 цм x 110 цм
- 19**
Ира Пејровић, 1980.
уље на платну,
75 цм x 68 цм
- 20**
Девојка и воће, 1980.
уље на платну,
60 цм x 80 цм
- 21**
Девојка са велом, 1983.
уље на платну,
55 цм x 60 цм
- 22**
Жена са књиом, 1983.
уље на платну,
90 цм x 100 цм
- 23**
Аниша, са булкама, 1984.
уље на платну,
90 цм x 100 цм
- 24**
Париска оиштина, 1984.
уље на платну,
54 цм x 65 цм
- 25**
Моси на Сени, 1984.
уље на платну,
70 цм x 58 цм
- 26**
Усушону, 1985.
уље на платну,
80 цм x 102 цм
- 27**
Жена и њобус, 1986.
уље на платну,
100 цм x 90 цм
- 28**
Прегах, 1987.
уље на платну,
80 цм x 90 цм
- 29**
Сеџа, 1987.
уље на платну,
130 цм x 120 цм
- 30**
Баршунаси сџолњак, 1987.
уље на платну,
130 цм x 90 цм
- 31**
Енџеријер, 1987.
уље на платну,
114 цм x 104 цм
- 32**
Порџреј вајара Сџујовској, 1987.
уље на платну,
64 цм x 54 цм
- 33**
Свеџлосџи и сенке, 1988.
уље на платну,
80 цм x 90 цм
- Радови се налазе у збирци породице
Чедомира Крстића.

